VIQUIPÈDIA

Akebu

L'**akebu** (o **kebu**, o **Gakagba**, o **Kegberike**, etc.) és una llengua kwa oriental que parlen els akebus que viuen a la regió dels Altiplans de Togo. Hi ha entre 70.300 (2012)[1] i 71.000 akebus.[2] El seu codi 639-3 és **keu** i el seu codi al glottolog és **akeb1238**.[3]

Akebu	
Altres noms	**Akebou**, **Ekpeebhe**, **Gakagba**, **Kabu**, **Kébou**, **Kegberike**
Tipus	llengua i llengua viva
Parlants	
70.300 (2012 ethnologue)[1] o 71.000 (joshuaproject)[2] principalment a regió dels Altiplans	
Parlat a	Togo
Classificació lingüística	
llengua humana llengües nigerocongoleses llengües congoatlàntiques llengües volta-congoleses llengües kwa llengües Na-Togo Ka-Togo languages (en) Kebu-Animere languages (en)	
Codis	
ISO 639-3	keu (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=keu)
SIL	keu
Glottolog	akeb1238 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/akeb1238)
Ethnologue.com	keu (http://www.ethnologue.com/language/keu)
IETF	keu

Contingut

Família lingüística

L'akebu, juntament amb l'animere formen un subgrup de les llengües kwa orientals.[4] Segons el glottolog, aquest subgrup formen part del grup de les llengües Ka-Togo juntament amb les llengües Avatime-Nyango i les llengües kposo-Ahlo-Bowili: Les llengües Ka-Togo són un grup de les llengües kwa.[3]

Situació geogràfica i pobles veïns

El territori akebu està situat a les prefectures d'Akébou i de Wawa, a prop de la frontera amb Ghana, a la regió dels Altiplans de Togo. Els seus poblats principals són Kougnohou, Djon, Kamina, Seregbene i Yala.[1]

Segons el mapa lingüístic de Togo de l'ethnologue, el territori Akebu està situat a l'oest de Togo, a la frontera amb Ghana. A part de fer frontera amb aquest estat, té com a veïns els delo al nord, els kabiyès, els nawdms, els lama i els tems al nord i a l'est; i als kabiyès, tems i akpossos al sud.[5]

Sociolingüística, estatus i ús de la llengua

L'akebu és una llengua desenvolupada (EGIDS 5): és utilitzada per persones de totes les edats i generacions en tots els dominis, excepte el governamental, està estandarditzada i té literatura, tot i que la seva situació no és totalment sostenible.[6] S'utilitza en l'educació primària des del 2011 i gaudeix d'actituds positives. Té

programes de ràdio i fragments de la bíblia traduïts. Els akebus també parlen francès, ewe i gen.[1] L'akebu s'escriu en alfabet llatí.

Referències

1. «Akebu. A language of Togo (http://www.ethnologue.com/language/keu)». ethnologue. [Consulta: 20 març 2015].
2. «Language: Akebu (http://joshuaproject.net/languages/keu)». joshuaproject. [Consulta: 20 març 2015].
3. «Language: Akebu (http://glottolog.org/resource/languoid/id/akeb1238)». glottolog. [Consulta: 20 març 2015].
4. «Kebu-Animere (http://www.ethnologue.com/subgroups/kebu-animere-0)». ethnologue. [Consulta: 20 març 2015].
5. «Mapa lingüístic de Togo. L'akpebu és el número 29 (http://www.ethnologue.com/map/TG)». ethnologue. [Consulta: 20 març 2015].
6. «Akebu in the Language Cloud (http://www.ethnologue.com/cloud/keu)» (en anglès). ethnologue. [Consulta: 20 març 2015].

Bibliografia

- Sossoukpe, J. K. 2008. *Vitalité linguistique suivie d'une esquisse phonologique de l'Akébou*. Universitat de Lomé. 141pp. (tesis de MA).
- Wolf, Frans. 1907. *Grammatik des Kögbörikö (Togo)*. A: *Anthropos* 2. 422-437, 795-820.
- Storch, Anne and Koffi, Yao. 2000. *Noun classes and consonant alternation in Akebu (Kègbèrekê)*. A: *Frankfurter afrikanistische Blätter* 12. 79-98.
- Cornevin, Robert. 1951. *Histoire des Akébou*. A: *Notes africaines: bull. d'information et de correspondance* 51. 91-93.
- Koffi, Yao. 1998. *The expansion and integration of loanwords in the Togo Remnant languages: an approach based on the Akebu language.*
- Koffi, Yao. 1981. *Akebu-Deutsch-Wörterbuch*. Universitat de Saarlandes.